

Wstęp

Niniejsza praca jest monograficzną prezentacją rozwoju dydaktyki języków obcych jako dziedziny naukowej, szczególnie w odniesieniu do języka angielskiego jako obcego/międzynarodowego, który dokonał się na polskim gruncie w ciągu ostatnich 50 lat. Praca pokazuje ten rozwój jako postęp zarówno w kontekście badań zagranicznych, jak i w relacji do wyzwań wynikających z przemian w użyciu języka angielskiego do celów komunikacji w skali globalnej za pomocą dostępnych dziś technologii. Dostrzegam w związku z tym konieczność systematyzacji wiedzy z zakresu nauczania języków obcych jako racjonalnej, naukowo uzasadnionej dziedziny wiedzy, czyli dyscypliny dającej podstawy do profesjonalizacji nauczania języków obcych w polskich szkołach. Tematyka tomu obejmuje najważniejsze kwestie, z których wiele było przedmiotem już publikowanych artykułów mojego autorstwa zarówno w języku polskim, jak i angielskim. Celem tej publikacji jest udostępnienie gronu specjalistów, szczególnie studentom przygotowującym się do zawodu nauczyciela, systematyzacji w języku polskim dotyczącej ewolucji i przemian w ich dziedzinie, których powinni być świadomi jako profesjonalści podejmujący wyzwania współczesności w sposób innowacyjny. Zrozumienie stanu dziedziny przyswajania i nauczania języków obcych, docierającej do rzeczywistych procesów akwizycji przebiegających w umyśle człowieka w jego społeczno-kulturowej interakcji z innymi ludźmi, jest warunkiem *sine qua non* racjonalizacji (nie optymalizacji, a właśnie racjonalizacji) nauczania języków obcych w naszym systemie edukacji.

Praca ta jest przeznaczona dla studentów studiów językowych przygotowujących się do zawodu nauczyciela, dla magistrantów i doktorantów oraz nauczycieli i innych specjalistów zajmujących się dziedziną przyswajania

i nauczania języków obcych. Jej tematyka obejmuje następujące kwestie: dydaktyka języków obcych we współczesności; ewolucja w dziedzinie uczenia i nauczania języków obcych; status dziedziny; powstanie glottodydaktyki; pojęcia dyscypliny naukowej oraz „normalnej” nauki, nauki empirycznej, nauki autonomicznej; relacje pomiędzy nauką a praktyką; koncepcja poznawcza nauki i jej znaczenie dla dziedziny nauczania języków obcych; wyspecjalizowane poziomy badań naukowych; interakcja pomiędzy poziomami badań empirycznych a teoretycznych; modelowanie w badaniach nad przyswajaniem języków; rozumienie procesu uczenia się języka obcego w świetle przedstawionej tutaj koncepcji i wreszcie możliwość aplikacji dydaktyki języków obcych w warunkach edukacyjnych.

Artykuły, które posłużyły za podstawę do monografii, ukazały się już wcześniej w następujących źródłach:

2008. Determinanty przedmiotu badań glottodydaktycznych. W: A. Jaroszevska i M. Torenc (red.), *Kultury i języki. Poznawać – uczyć się – nauczać*. Warszawa: Instytut Germanistyki UW, 39–50.
2010. Dydaktyka języków obcych we współczesności. W: J. Fisiak (red.), *Studia językoznawcze: od językoznawstwa teoretycznego do stosowanego*. Kraków: Tertium, 147–178.
2010. W poszukiwaniu wiedzy praktycznie użytecznej. O dojrzewaniu glottodydaktyki jako dziedziny akademickiej. *Neofilolog* 34, 9–20.
2010. Kognitywna koncepcja nauki a glottodydaktyka. W: S. Grucza, A. Marchwiński i M. Płużyczka (red.), *Translatoryka. Koncepcje – Modele – Analizy*. Warszawa: Uniwersytet Warszawski, 41–53.
2011. Glottodydaktyka jako nauka. *Lingwistyka Stosowana*, tom 3, 71–86.
2012. Mapping the territory, contextualizing the issues. W: M. Dakowska i I. Banasiak-Ryba (red.), *Foreign Language Didactics and Its Application in the Educational Setting*. Warszawa: SAN, 6–25.

Zostały one zmodyfikowane i uzupełnione.